

Załącznik do uchwały nr 2/2010
zebrania wiejskiego z dnia 07.09.2010 r.

Załącznik do uchwały nr L/337/2010
Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 21.10.2010 r.

Plan Odnowy Miejscowości Starnice, Troszki

na lata 2009-2016

**gmina: Dębica Kaszubska, powiat słupski
województwo pomorskie**

Starnice
wrzesień 2010 r.

Spis treści

1. Charakterystyka sołectwa Starnice	3
1.1 Informacje ogólne	3
1.2 Rys historyczny miejscowości	3
1.3 Powiązania funkcjonalno-przestrzenne	4
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie wsi	5
2.1 Zabudowa architektoniczna	5
2.2 Geograficzne i przyrodnicze uwarunkowania rozwoju	5
2.3 Warunki klimatyczne i glebowo-rolnicze	5
2.4 Gospodarka, rynek pracy	6
2.5 Infrastruktura techniczna i społeczna wsi	7
2.6 Mieszkańcy wsi	7
3. Charakterystyka otoczenia wsi – gmina Dębница Kaszubska	9
4. Wizja i misja wsi	15
5. Analiza SWOT – ocena mocnych i słabych stron wsi Starnice	16
6. Cele rozwoju i przedsięwzięcia planowane do realizacji	17
7. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność wsi Starnice na lata 2009-2016 w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju	18
7a. Opis i charakterystyka obszarów związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców	28
8. Szacunkowy budżet rozwoju sołectwa na lata 2009-2016	29
9. Zgodność Planu Rozwoju Miejscowości z dokumentami strategicznymi dotyczącymi rozwoju obszarów wiejskich	33
10. Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości, monitorowanie i ewaluacja	38

1. Charakterystyka sołectwa Starnice

1.1. Informacje ogólne

Sołectwo Starnice położone jest w północno - wschodniej części gminy Dębica Kaszubska, powiat Słupsk, województwo pomorskie, 20 km na południe od Słupska. W skład sołectwa wchodzi miejscowość Troszki oddalona od Starnic ok. 2 km oraz osada Starniczki. Łącznie sołectwo zamieszkuje 320 osób. Starnice i Troszki położone są z dala od często uczęszczanych szlaków komunikacyjnych. Przez Starniczki przepływa rzeka Skotawa, gdzie funkcjonuje gospodarstwo rybackie, w którym hoduje się ryby słodkowodne.

Ludność wsi to zasiedleńcy z Wilenszczyzny, Rzeszowszczyzny, Białorusi i Polski Centralnej. W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych mieszkańcy w większości pracowali w Państwowych Gospodarstwach Rolnych, w Lasach Państwowych i własnych gospodarstwach. W 1993 roku w wyniku restrukturyzacji Państwowych Gospodarstw Rolnych, większość mieszkańców zasilila szeregi bezrobotnych. Podstawowym źródłem utrzymania mieszkańców jest praca w okolicznych zakładach (np. Elpas w Starnicach, Zakład Gospodarki Komunalnej w Dębicy Kaszubskiej, Nadleśnictwo Leśny Dwór oraz prowadząc prywatną działalność gospodarczą).

Powierzchnia sołectwa wynosi 1167,46 ha.

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czarna Dąbrówka przewidziano dla wsi funkcję rolniczą.

Wieś Starnice położone jest 3 km od drogi wojewódzkiej DW 210 relacji Słupsk – Dębica Kaszubska - Bytów. Wieś leży na terenie otuliny Parku Krajobrazowego Dolina Słupi, wśród lasów i jezior, w malowniczej dolinie rzeki Słupi.

1.2. Rys historyczny miejscowości

Nazwa miejscowości Starnice pochodzi od Starnitz (1586), Sternitz (1628). Nazwa dwuznaczna tłumaczona od nazwy osobowej Starna, Starnia, Stron albo od określenia - strona, czyli kraj, terytorium, okolica, miejscowość w znaczeniu „ci, którzy mieszkają na uboczu”.

Miejscowość znana jako lenno Bandemerów. Do roku 1696 majątek znajdował się w rękach rodziny von Below. W 1753 roku dobra przeszły z rąk Petera Otto von Bandemer do rodziny Gottbergów, którzy rezydowali tu do 1945 roku. W rękach Gottbergów władaly się również Łabiszewo, Dobieszewo i Dobieszewko.

W skład zespołu pałacowo-folwarcznego wchodzi: pałac klasycystyczny nr 3, murowany z końca XVIII wieku, przebudowany w połowie XIX i w XX wieku, spichlerz murowany z 1872 roku, obora murowana z 1889 roku, kuźnia murowana z 1878 roku. Znajduje się tu również cmentarz poniemiecki o czytelnym założeniu bez śladów po nagrobkach.

1.3. Powiązania funkcjonalno-przestrzenne

Wieś Starnice korzysta z usług podstawowych zlokalizowanych we wsi gminnej Dębica Kaszubska tj.

- q Urząd Gminy (z urzędem stanu cywilnego),
- q Komisariat Policji,
- q Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
- q Apteka,
- q Ochotnicza Straż Pożarna,
- q szkoła podstawowa,
- q Urząd Pocztowy,
- q Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- q Gminny Ośrodek Kultury,
- q Gminna Biblioteka Publiczna,
- q Bank Spółdzielczy Ustka Oddział Dębica Kaszubska,
- q lecznica dla zwierząt,
- q sklepy wielobranżowe,
- q gastronomia.

Dzieci dowożone są do Szkół w Borzęcinie i Dębicy Kaszubskiej.

Pozostałe usługi specjalistyczne, tj. szkoły średnie i wyższe, banki, administracja i instytucje rządowe, szkoły wyższe, PKP dostępne są w miastach: Słupsku (38 km), Bytowie (17 km), Dojazd do tych miejscowości publicznymi środkami lokomocji jest zadowalający w dni robocze, a utrudniony lub niemożliwy do realizacji w dni wolne od pracy, gdyż w te dni autobusy PKS nie realizują kursów do Starnic.

Administracja wojewódzka zlokalizowana jest w Gdańsku i Słupsku (oddziały).

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie wsi

2.1 Zabudowa architektoniczna

Zabudowa mieszkaniowa sołectwa jest zróżnicowana pod względem charakteru, jak i stanu technicznego. Istniejąca zabudowa wielorodzinna powstała na potrzeby byłego państwowego gospodarstwa rolnego.

We wsi Starnice znajduje się zespół pałacowo – folwarczny z XVIII i XIX wieku. W skład zespołu wchodzi również spichlerz, obora oraz kuźnia.

2.2. Geograficzne i przyrodnicze uwarunkowania rozwoju

Ze względu na szczególne walory środowiskowe całej gminy, predysponujące ją do rozwoju turystycznego, opracowano w punkcie 3 charakterystykę otoczenia wsi. Wieś Starnice położona jest w otulinie Parku Krajobrazowego Dolina Słupi. Park powstał w 1981 r. w celu ochrony polodowcowego krajobrazu środkowego biegu rzeki Słupi oraz jej dorzecza. Charakteryzuje się on bardzo wysoką lesistością (72% powierzchni zajmują lasy), występowaniem licznych jezior, w tym lobeliowych, występowaniem 748 gatunków roślin naczyniowych, z tego 34 gatunków chronionych i 42 gatunki ssaków, z których 17 podlega ochronie gatunkowej, 4 gatunków gadów, wszystkie objęte ochroną gatunkową i 26 gatunków ryb i minogów, 138 gatunków ptaków – tylko 9 nieobjętych ochroną gatunkową.

2.3. Warunki klimatyczne i glebowo-rolnicze

a) warunki klimatyczne

Sołectwo charakteryzuje się klimatem umiarkowanym, ciepłym i przejściowym. Na jego akwen napływają różnego rodzaju masy powietrza. W zimie oddziaływanie powietrza polarnomorskiego sprowadza ocieplenie, opady deszczu i śniegu a także odwilże. Latem zaś, zachmurzenie i opady oraz częste burze. Masy powietrza polarnokontynentalnego, które zimą powodują spadki temperatur - latem przynoszą piękną i upalną pogodę. Powietrze zwrotnikowokontynentalne, charakteryzujące się wysoką temperaturą najczęściej napływa latem. Rzadko docierające tu masy powietrza zwrotnikomorskiego. Zimą powodują one ocieplenie i odwilże - latem zaś, pogodę ciepłą i parną. Najcieplejszym miesiącem w roku jest lipiec, ze średnią temperatur 16,8°C, najzimniejszym natomiast luty; średnio 2,3°C.

b) gleby i rolnictwo

Pokrywa glebowa obszaru wykształciła się z utworów czwartorzędowych, głównie plejstocenijskich osadów lodowcowych i wodno-lodowcowych (glin i piasków) oraz osadów

holoceńskich (głównie torfów, utworów mułowo-torfowych). Warunki glebowe są średnio korzystne dla produkcji rolniczej, choć jedne z najlepszych na terenie gminy. Na terenie sołectwa największy udział w pozycji gruntów rolniczych przypada na gleby III i IV klasy. Przeważają gleby wytworzone z utworów zwałowych, głównie glin lekkich, spłaszczonych do piasków gliniastych. Kompleksy gleb klasy III, utworzone z utworów gliniastych, tj. gleby brunatne wylugowane, kwaśne, rzadziej pseudobielicowe. Na terenie sołectwa nie eksploatuje się złóż kopalin.

2.4. Gospodarka, rynek pracy

Głównym źródłem dochodu większości mieszkańców wsi była praca najemna w ppgr. Po ich restrukturyzacji niewielka liczba byłych pracowników zatrudniona jest przez dzierżawcę. Część przeszła na emeryturę lub rentę. Młodzi mieszkańcy w większości dojeżdżają do pracy w Słupsku i Bytowie. Pojedyncze rodziny prowadzą własne gospodarstwa rolne lub pracują w usługach (sklep, łowisko specjalne, leśnictwo). Bezrobocie we wsi jest nadal wysokie. Część rodzin utrzymuje się z opieki społecznej. W sezonie letnim mieszkańcy dorabiają zbieraniem runa leśnego – grzyby, jagody.

Sołectwo Starnice liczy 62 podatników: podatku od nieruchomości, podatku leśnego, podatku rolnego, w tym 20 rolników.

Struktura gospodarstw rolnych przedstawia się następująco:

Lp.	Wielkość gospodarstwa rolnego	Liczba gospodarstw	%
1	od 1 do 2 ha	6	30,0
2	od 2 do 5 ha	4	20,0
3	od 5 do 7 ha	1	5,0
4	od 7 do 10 ha	0	0
5	od 10 do 15 ha	3	15,0
6	powyżej 15 ha	6	30,0
Razem:		40	100

Jak wynika z powyższego zestawienia, gospodarstwa małe, o powierzchni do 10 ha stanowią 55,0% gospodarstw rolnych w sołectwie.

W sołectwie jest leśniczówka, sklep, pensjonat. Pensjonat wyposażony jest w bar, jadalnię i salę okolicznościowo-konferencyjną.

2.5. Infrastruktura techniczna i społeczna wsi

a) drogi

Droga powiatowa przebiegająca przez wieś posiada nawierzchnię utwardzoną, która wymaga remontu. Drogi gminne wymagają modernizacji i utwardzenia.

b) zaopatrzenie w wodę, kanalizacja

Miejscowości w sołectwie Starnice są zwodociągowane, natomiast kanalizacja jest tylko w miejscowości Starnice.

c) gospodarka odpadami

Mieszkańcy wsi mają podpisane umowy na odbiór odpadów. We wsi umieszczone są pojemniki na selektywną segregację odpadów: szkła, plastiku, puszek. Brak wystarczającej liczby pojemników na śmieci przy trasach turystycznych, stąd turyści zaśmiecają okolice i problem ten nie ulega poprawie.

d) telefonizacja i informatyzacja

Chętni mieszkańcy mają możliwość podłączenia telefonu stacjonarnego. Dostępna jest telefonia komórkowa różnych sieci.

e) ciepłownictwo, gaz, energia elektryczna

Aktualnie brak dostępu do gazu przewodowego, mieszkańcy korzystają z butli gazowych. Stan sieci energetycznej jest zadowalający. Budynki mieszkalne ogrzewane są z indywidualnych źródeł ciepła, w zdecydowanej większości opalane drewnem.

f) infrastruktura społeczna

Wieś posiada boisko sportowe wybudowane przy bardzo dużym zaangażowaniu mieszkańców i sponsorów. Brak świetlicy czy też remizy.

2.6. Mieszkańcy wsi

Według danych Urzędu Gminy w Dębnicy Kaszubskiej liczba mieszkańców sołectwa na dzień 15 stycznia 2009 r. wynosiła 320 osób. Struktura wiekowa mieszkańców przedstawia się następująco:

Wiek	0-3	4-6	7-12	13-15	16-19	20-25	26-60	61-więcej
Razem 297 osób	15	10	32	11	15	42	160	35
Razem 100 %	4,69	3,13	10	3,44	4,69	13,13	50	10,94

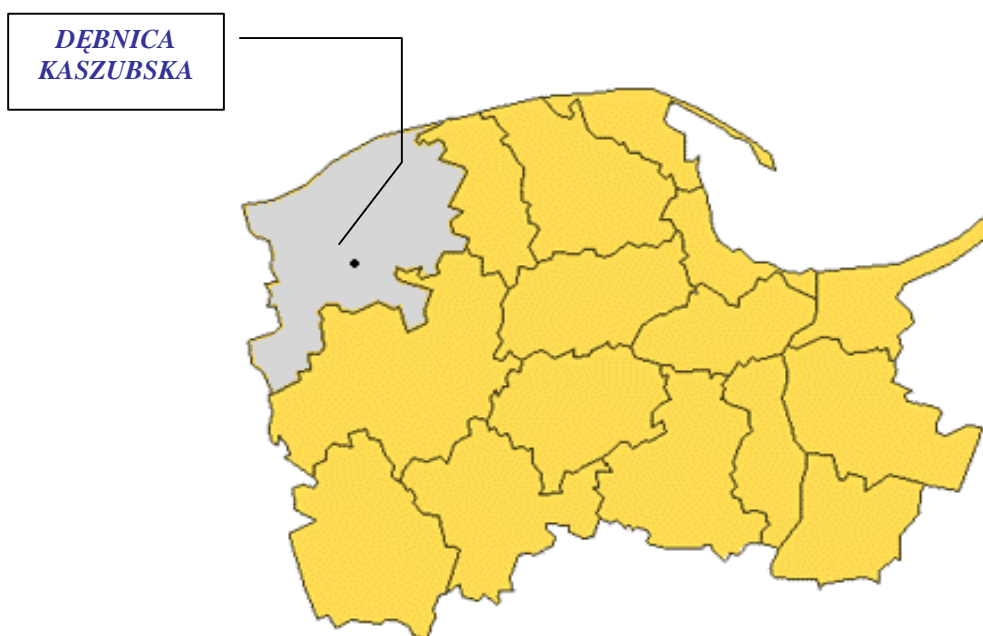
We wsi brak przedszkola, szkoły (dowóz dzieci do Borzęcina i Dębnicy Kaszubskiej). Mieszkańcy są nieprzygotowani do pracy na własny rachunek – brak wykształcenia i środków finansowych na własną działalność. Brak świetlicy uniemożliwia prowadzenie zajęć edukacyjnych, kursów, szkoleń. We wsi nie działa żadne stowarzyszenie, działalność społeczna opiera się na miejscowej liderce, Radzie Sołeckiej i Ochotniczej Straży Pożarnej. Wieś ma wyjątkowo korzystne warunki do rozwoju przedsiębiorczości – usług turystycznych, czego przykładem jest przepiękny pensjonat z zagospodarowanym terenem. Mimo to stali mieszkańcy nie są w stanie w pełni wykorzystać szansy jaką dają warunki przyrodnicze.

3. Charakterystyka otoczenia wsi – gmina Dębica Kaszubska

Gmina Dębica Kaszubska położona jest w północno-zachodniej części województwa pomorskiego, w powiecie słupskim. Graniczy z ośmioma gminami i tak:

- 1) od północy – z gminami: Słupsk i Damnica;
- 2) ze wschodu- z gminami: Potęgowo i Czarna Dąbrówka;
- 3) od południa –z gminami: Borzytuchom, Kołczygłowy, Trzebielino;
- 4) z zachodu – z gminą Kobylnica.

Mapa 1. Położenie gminy Dębica Kaszubska w Województwie Pomorskim

Źródło: Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Dębica Kaszubska, s.8.

W okresie powojennym gmina Dębica Kaszubska stała się terenem działań Państwowych Przedsiębiorstw Gospodarki Rolnej, które zdominowały życie większości mieszkańców gminy poza samą Dębnicą Kaszubską, która stała się miejscowością o charakterze przemysłowo - usługowym. Dwa duże zakłady przemysłowe tj. Zakłady Garbarskie i Zakłady Naprawcze Mechanizacji Rolnictwa zatrudniały większość mieszkańców stolicy gminy i najbliższych okolic. Rolnictwo indywidualne skupione było w kilku sołectwach, a jego rozwój w dużej mierze uzależniony był od istniejących Państwowych Gospodarstw Rolnych. W 1981 roku na większej części obszaru gminy powstał Park Krajobrazowy „Dolina Słupi” którego głównym celem stała się ochrona walorów turystyczno-krajobrazowych tego obszaru.

Gmina Dębica Kaszubska położona wśród ponad 14 tys. ha lasów, bogata w

zbiorniki wodne takie jak Krzynia i Konradowo, jeziora Rybiec, Dobra, Głębokie, Grabówek i Kunitowskie posiada wszystkie walory turystyczno – krajobrazowe dla wypoczynku indywidualnego i zbiorowego, uprawiania turystyki wodnej i rowerowej, wędkowania, zbioru runa i wypoczynku tzw. weekendowego.

Po upadku PGR-ów i zakładów świadczących usługi na ich rzecz oraz przy obecnej strategii rozwoju państwa zmierzającej do unifikacji stopnia zatrudnienia w rolnictwie do istniejącego w Unii Europejskiej, posiadane walory turystyczno – krajobrazowe gminy stanowią podstawę jej rozwoju w zakresie usług turystycznych.

Uwarunkowania przestrzenne Gminy Dębica Kaszubska

Na uwarunkowania przestrzenne gminy składają się czynniki przyrodnicze, ochrona środowiska naturalnego, rozwój infrastruktury oraz obszary rozwoju sieci osadniczej.

Obszar gminy położony jest w obrębie geosystemu zlewni Słupi objętej statusem Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” wraz z jego otuliną posiadają ściśle związki z całym systemem uwarunkowań fizyczno-przyrodniczych. Teren znajduje się w makroregionie pojezierza zachodniopomorskiego i wchodzi w skład trzech mezoregionów, które zróżnicowane są pod względem cech fizjologicznych oraz przydatności funkcjonalno-gospodarczej. Są to równina Słupska i Wysoczyzna Damnicka o przeważającej funkcji rolniczej.

Przyrodnicze obszary chronione zajmują 40,70% powierzchni gminy. Składają się na nią fragment Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”, dwa użytki ekologiczne oraz 28 pomników przyrody.

Problemy rozwoju infrastruktury technicznej w gminie są następujące:

- 1) niewystarczające wyposażenie obszaru gminy infrastrukturę komunalną (sieci kanalizacyjne, sieci wodociągowe) oraz brak rozwiązań infrastrukturalnych (sieć gazowa), brak zorganizowanego systemu gromadzenia i unieszkodliwiania odpadów stałych, w tym odpadów niebezpiecznych;
- 2) niezadowalająca jakość wody pitnej;
- 3) niedostatecznie rozwinięty system odprowadzania i oczyszczania wód deszczowych, szczególnie na obszarach funkcji produkcyjnej i usługowej;
- 4) brak rezerwy terenu pod realizację sieci uzbrojenia dla obecnych i nowych struktur przestrzennych;
- 5) wzrastające zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego i ruchu pieszego;
- 6) zły stan techniczny dróg gminnych.

Gmina zajmuje obszar o powierzchni 30 002 ha. Obszar ten stanowi 13% powierzchni powiatu słupskiego i 1,16% powierzchni województwa pomorskiego. Jest drugą

pod względem obszaru gminą w powiecie słupskim. Ludność gminy zamieszkuje w 45 miejscowościach. Obszar gminy podzielony jest na 20 sołectw.

Uwarunkowania społeczne Gminy Dębica Kaszubska

Na uwarunkowania społeczne składają się czynniki demograficzne, zatrudnienie i bezrobocie, pomoc społeczna, rozwój szkolnictwa, mieszkalnictwo, bezpieczeństwo oraz kultura i rekreacja.

Ludność gminy liczy 9,8 tysiąca mieszkańców. Zamieszkują oni w 45 miejscowościach. Obszar gminy podzielony jest na 20 sołectw. Ludność gminy stanowi 10,2% ludności powiatu słupskiego i 0,4 % ludności województwa pomorskiego. Na tle wiejskich gmin powiatu słupskiego, gmina Dębica Kaszubska należy do gmin średnio zaludnionych - 32 osoby na 1 km². Do największych wsi należą : Dębica Kaszubska 3378 osób, Budowo- 829 osób, Motarzyno -731 osób oraz Gogolewo, Borzęcino, Niepogłędzie-powyżej 300 osób. Najbardziej dynamiczny rozwój ludnościowy obserwuje się w miejscowościach: Dębica Kaszubska, Gogolewo, Niepogłędzie. W gminie od lat utrzymuje się jeden z najwyższych w powiecie wskaźników przyrostu naturalnego, a także dodatnie saldo migracji.

Rynek pracy w Gminie Dębica Kaszubska zdominowany jest przez problem bezrobocia. Zjawisko to w ostatnim dziesięcioleciu cechowała spora zmienność w zakresie liczby bezrobotnych i struktury tego zjawiska.

Struktura bezrobocia według wykształcenia w gminie odpowiada tendencji w powiecie słupskim i jak wynika ze statystyk, rośnie systematycznie liczba bezrobotnych z wyższym i średnim wykształceniem przy malejącej liczbie osób bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym i niższym.

Poważnym problemem staje się również grupa osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, a więc trwale bezrobotnych. Aktualnie grupa bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowi ponad 59% ogółu bezrobotnych.

Istotnym elementem w ocenie rynku pracy w Gminie Dębica Kaszubska są osoby niepełnosprawne. Do tej kategorii zalicza się 1471 osób, z czego prawnie niepełnosprawnymi jest 1041 osób, a 430 osób czuje się biologicznie niepełnosprawna, z czego do aktywności zawodowej przyznaje się 366 osób. Biorąc pod uwagę ogólną liczbę mieszkańców gminy osoby niepełnosprawne stanowią ok. 14%. To dość duży odsetek zjawiska, ale o charakterze typowym dla gmin rolniczych.

Na terenie Gminy funkcjonują trzy niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, tj. w Dębicy Kaszubskiej, Borzęcinie i Budowie.

W celu ułatwienia pacjentom dostępu do opieki specjalistycznej organizowane są konsultacje: urologiczne, kardiologiczne, onkologiczne.

Samorząd terytorialny Gminy Dębница Kaszubska prowadzi 3 szkoły podstawowe, 1- gimnazjum i 1- przedszkole. Oprócz tego, na terenie gminy funkcjonuje jeden zespół szkół prowadzony przez Stowarzyszenie Przyjaciół Niepogłędzia i Gałęziowa „SPERANDA”. Prawie wszystkie szkoły prowadzą dożywianie w ramach finansowania ze środków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Gminy oraz prywatnych sponsorów.

Na terenie gminy znajdują się:

- 1) Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą w Dębnicy Kaszubskiej (obiekt z dogodnym wejściem dla osób niepełnosprawnych);
- 2) Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą w Dębnicy Kaszubskiej z filią w Budowie;
- 3) 11 świetlic wiejskich;
- 4) 16 boisk sportowych.

Uwarunkowania gospodarcze Gminy Dębница Kaszubska

Na uwarunkowania gospodarcze gminy składają się takie czynniki jak przemysł oraz rolnictwo i obszary wiejskie.

Gmina Dębница Kaszubska pełni rolę ośrodka administracyjno-usługowego dla całego obszaru gminy. Gmina Dębница Kaszubska jest gminą o charakterze rolniczo - leśnym. Według danych ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Gminy w Dębnicy Kaszubskiej w 2004 r. zarejestrowanych było 440 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Jest ona zróżnicowana i rozdrobniona – najliczniejszą grupę stanowi branża: handel i naprawy oraz przetwórstwo przemysłowe.

Największym zakładem przemysłowym w Dębnicy Kaszubskiej jest garbarnia SPV Sp. z o.o. Zakłady Garbarskie w Dębnicy Kaszubskiej posiadają linię technologiczną do garbowania i farbowania skór zwierząt futerkowych. Poza Zakładami garbarskimi w Dębnicy Kaszubskiej istnieją: Alutech, Pryzmat, Przedsiębiorstwo Produkcji cukierniczej „Diana”.

Na terenie gminy panują ogólnie średnio korzystne warunki dla produkcji rolnej. Przed okresem transformacji gospodarka rolna gminy prowadzona była głównie w oparciu o wieloprzestrzenne rolnictwo uspołecznione. Jego upadek, w połączeniu z recesją gospodarczą przyczynił się do kryzysu przetwórstwa rolnego i usług rolniczych powodując na obszarze gminy spadek produkcji rolnej oraz wzrost strukturalnego bezrobocia wśród ludności wiejskiej. Rozpad istniejących struktur organizacyjnych byłych Państwowych Gospodarstw Rolnych nie spowodował widocznych zmian w strukturze przestrzennej

gospodarstw, a wieloletnie dzierżawy gruntów utrwaliły wielkoobszarowy charakter gospodarowania rolniczego.

Rolnictwo jest jednak wciąż podstawową formą gospodarowania na terenie Gminy Dębica Kaszubska. Dominuje roślinny kierunek produkcji. W północnej części obszaru prowadzona jest intensywna uprawa ziemniaków. Hodowla zwierząt gospodarskich odbywa się na niewielką skalę, głównie w gospodarstwach indywidualnych. Niedostatecznie rozwinięte jest przetwórstwo rolne i obsługa rolnictwa.

Uwarunkowania przyrodnicze i turystyczne Gminy Dębica Kaszubska

Na uwarunkowania przyrodnicze i turystyczne składa się rozwój turystyki i agroturystyki oraz stan zasobów historycznych i kulturowych w gminie.

Położenie gminy w niedalekim sąsiedztwie 100- tysięcznego miasta, bogactwo łatwo dostępnych i przyjaznych dla rekreacji jezior, gęsta sieć rzek i cieków wodnych, duże obszary leśne obfitujące w grzyby i jagody- stwarza ogromną szansę dla wykorzystania jej terytorium dla osadnictwa rekreacyjnego, wypoczynku weekendowego i rozwoju agroturystyki. Gmina może stać się miejscem rozwoju alternatywnych form rekreacji, w stosunku do spędzania czasu na zatłoczonych plażach i gwarnych promenadach nadmorskich kurortów. Będzie to zarówno turystyka kwalifikowana – kajakarstwo, wędkarstwo, obserwacja ptaków, czy jazda konna, jak też ta realizowana w najbardziej popularnych formach czynnego wypoczynku- wycieczek pieszych, rowerowych i grzybobrania, a także biernego relaksu, wyciszenia i ucieczki od codziennego stresu. Wykorzystanie tej szansy warunkowane jest jednak nasyceniem przestrzeni gminy w infrastrukturę turystyczną – stacje kajakowe i wędkarski, kolejne ścieżki rowerowe i szlaki piesze, a także miejsca odpoczynku, pokrzepienia i atrakcyjnego spędzania czasu. Dobrym oraz cieszącym się popularnością przykładem takiego zagospodarowania jest zespół ośrodków w Krzyni i Krzynie.

Największym atutem przyrodniczym gminy jest niewątpliwie obszar położony w granicach Parku Krajobrazowego Dolina Słupi. Jego naturalna atrakcyjność wzrasta, w wyniku dynamicznych działań promocyjnych, realizowanych przez Dyрекcję Parku. Ich przykładem mogą być oddane do użytku i projektowane ścieżki przyrodnicze, a także bogata oferta wydawnictw informacyjnych i popularyzujących walory przyrodnicze Parku.

Agroturystyka i turystyka wiejska to kolejna szansa dla gminy. Dla jej realizacji należy jednak przywracać wartość przestrzeni kulturowej oraz przyrodniczej miejscowości, kształtować wrażliwość mieszkańców na estetykę otoczenia i umożliwiać im nabycie umiejętności pozyskiwania gości i właściwej nad nimi opieki.

Szansą dla rozwoju turystyki jest także bogate dziedzictwo historyczne gminy. Na pierwszym miejscu trzeba wymienić zespół elektrowni wodnych i towarzyszących im unikatowych budowli inżynierskich. By jednak została ona zrealizowana, niezbędne jest powstrzymanie degradacji i zagospodarowanie założeń dworsko-parkowych i zabytkowych cmentarzy, zabezpieczenie i udostępnienie atrakcyjnych obiektów oraz połączenie ich trasami turystyki kulturowej¹.

---

¹ Por. *Strategia Rozwoju, Społeczno – Gospodarczego Gminy Dębica Kaszubska* przyjęta Uchwałą Nr XI/68/1999 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 17.09.1999 r., *Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dębica Kaszubska* przyjęty Uchwałą Nr XXII/116/2004 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 12.07.2004 r., *Program Ochrony Środowiska Gminy Dębica Kaszubska* przyjęty Uchwałą Nr XXI/109/2004 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 24.06.2004 r.

4. Wizja i misja wsi

Wizja wsi:

„Wieś Starnice położona w otulinie Parku Krajobrazowym „Dolina Słupi” to wieś estetyczna, ekologiczna, zintegrowana i przedsiębiorcza, oferująca turystom odpoczynek na europejskim poziomie w nieskażonej przyrodzie i ciszy”.

Misja wsi: (tzn. droga jaką należy pokonać, aby osiągnąć wizję)

„Tylko dzięki ciężkiej pracy, edukacji i integracji wykorzystamy szansę rozwoju, jaką daje nam nieskażona, bogata przyroda”.

5. Analiza SWOT – ocena mocnych i słabych stron wsi Starnice

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bogactwo przyrodnicze, w tym lasy bogate w jagody i grzyby, rzeka. 2. Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”. 3. Czyste, nieskażone wody i środowisko. 4. Dostępne tanie tereny inwestycyjne. 5. Duży potencjał siły roboczej. 6. Dogodne warunki do rozwoju agroturystyki. 7. Położenie miejscowości z dala od dużych szlaków komunikacyjnych. 8. Aktywna działalność Ochotniczej Straży Pożarnej. 9. Zabytki architektoniczne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mała liczba lokalnych podmiotów gospodarczych. 2. Zaniedbane zabytki architektoniczne. 3. Brak miejsc pracy. 4. Słaba infrastruktura społeczna – brak miejsca spotkań – świetlice, boiska sportowego, placu rekreacyjno - sportowego. 5. Mało przedsiębiorcza i nieprzygotowana do wymogów gospodarki rynkowej siła robocza. 6. Brak własnego kapitału inwestycyjnego. 7. Słaba promocja turystyczna. 8. Niska estetyka części zabudowań. 9. Brak form organizacji wspierania przedsiębiorczości. 10. Brak dostępu do bieżącej informacji nt. możliwości wsparcia finansowego działań prorozwojowych. 11. Wysokie bezrobocie. 12. Niskie wykształcenie. 13. Zubożenie ludności. 14. Słabe powiązania komunikacyjne. 15. Zły stan dojazdowej drogi do miejscowości Troszki 16. Brak integracji społeczności lokalnej. 17. Częściowo skanalizowana wieś.

Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Moda na turystykę wiejską. 2. Inwestorzy zewnętrzni. 3. Możliwość otrzymania wsparcia finansowego z UE na rozwój przedsiębiorczości i poprawę jakości życia. 4. Dopłaty bezpośrednie dla rolników. 5. Możliwości oddolnego kreowania rozwoju wsi oraz jego finansowania (RPO, PROW 2007-2013, Program Leader) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trudno dostępne kredyty na rozwój i budownictwo. 2. Wzrost konkurencyjności miast pod względem rynku pracy i jakości życia. 3. Recesja gospodarcza w kraju i Europie. 4. Duża konkurencja w ubieganiu się o środki finansowe w gminie i kraju. 5. Brak wystarczających środków własnych na poziomie wsi, na inicjatywy społeczne wewnątrz wsi.

6. Cele rozwoju i przedsięwzięcia planowane do realizacji

Cele strategiczne:
1. Poprawa stanu infrastruktury wsi, w tym społecznej i turystycznej
1.1. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy, w tym utworzenie placu rekreacyjno-sportowego. 1.2. Utworzenie placów zabaw i rekreacji w Starnicach i Troszkach. 1.3. Zagospodarowanie boiska. 1.4. Uporządkowanie posesji wiejskich - zagospodarowanie miejsc zaniedbanych 1.5. Budowa wielofunkcyjnego obiektu infrastruktury społecznej
2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej wsi.
2.1. Budowa i modernizacja chodników we wsi 2.2. Poprawa jakości i rozbudowa dróg wewnętrznych, budowa drogi o nawierzchni utwardzonej Starnice – Troszki 2.3. Modernizacja wodociągu i kanalizacji, w tym poprawa jakości i ciśnienia wody
3. Podniesienie poziomu edukacji, przedsiębiorczości i integracji mieszkańców
3.1. Rozwój usług turystycznych 3.2. Rozwój produktów lokalnych związanych z rzemiosłem, rękodzielnictwem, przetwórstwem produktów leśnych, kuchnią regionalną 3.3. Szkolenia i doradztwo dla mieszkańców w zakresie usług turystycznych, rozwoju produktów lokalnych, szkoleń zawodowych, obsługi komputera itp. 3.4. Rozwój społeczno-kulturalny, organizowanie imprez sportowych, integracyjnych 3.5. Realizacja przedsięwzięć ekologicznych (likwidacja azbestu, ogrzewanie ekologiczne itp.)

W planie zamieszczono również przedsięwzięcia realizowane przez gminę bądź inne podmioty.

7. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność wsi Starnice na lata 2009-2016 w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju

7.1. Przedsięwzięcia i inwestycje projektowane do realizacji w ramach celu: Poprawa stanu infrastruktury wsi, w tym społecznej i turystycznej.

1.1. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy, w tym utworzenie placu rekreacyjno – sportowego

Cel: Integracja społeczna, aktywizacja społeczności lokalnej w tym dzieci i młodzieży, wzrost jakości życia na obszarach wiejskich

Uzasadnienie: We wsi brakuje placu zabaw dla dzieci oraz miejsca, gdzie można organizować spotkania integracyjne. Brak placu rekreacyjno – sportowego uniemożliwia działalność kulturalną, edukacyjną, integracyjną mieszkańców, w tym dotkliwie odczuwaną przez bardzo aktywną młodzież. Przewiduje się uporządkowanie i zniwelowanie terenu, ogrodzenie, nasadzenie roślinności, zakup i montaż urządzeń dla dzieci.

Termin realizacji: 2013 rok

Koszt ogółem: szacunkowa wartość 40 000 zł

Źródła finansowania: budżet gminy, środki p/budżetowe gminy, UE – małe projekty, Leader, wkład rzeczowy i finansowy mieszkańców.

1.2. Utworzenie placów zabaw i rekreacji w Starnicach i Troszkach

Cel: Integracja społeczna, aktywizacja społeczności lokalnej w tym dzieci i młodzieży, wyrównywanie szans dzieci z terenów wiejskich.

Uzasadnienie: Realizacja przedsięwzięcia ma priorytetowe znaczenie dla mieszkańców sołectwa. Utworzenie placów zabaw i rekreacji na terenie sołectwa umożliwi najmłodszym mieszkańcom czynny i wszechstronny rozwój zarówno fizyczny jak i umysłowy. Aktywność fizyczna, zwłaszcza w miejscu do tego przystosowanym, na świeżym powietrzu i w gronie rówieśników, należy do ulubionych zajęć dzieci przy równoczesnym bardzo korzystnym oddziaływaniu na rozwój młodego pokolenia. Rozwój przez zabawę stanowi nieodzowny element w procesie wychowawczym dzieci i młodzieży. W chwili obecnej możliwość takiego rozwoju jest mocno ograniczona, gdyż na terenie tak dużego sołectwa nie ma żadnego placu zabaw, który spełniał by jakiegokolwiek podstawowe normy bezpieczeństwa. W ramach tego przedsięwzięcia zaplanowano utworzenie placów zabaw i rekreacji w pełni wyposażonych i

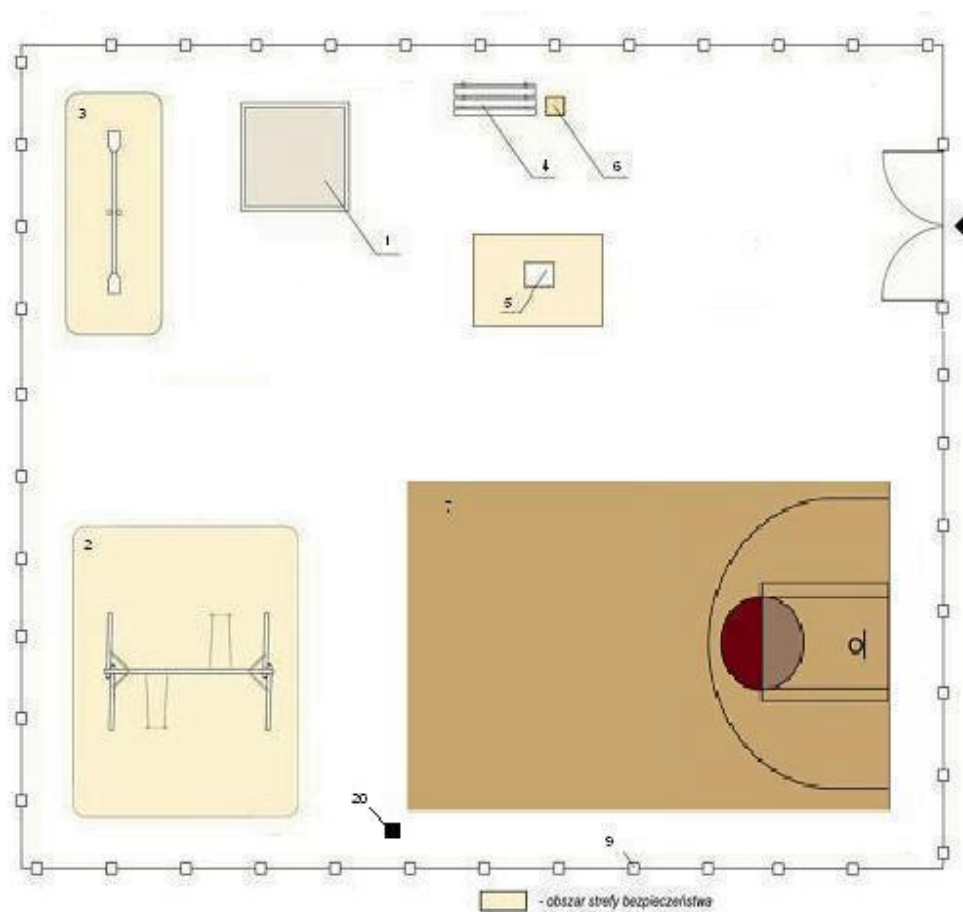
gwarantujących bezpieczne użytkowanie, zapewnione przez certyfikowane elementy konstrukcji.

W ramach planowanego do realizacji przedsięwzięcia przewidziano utworzenie 2 placów zabaw i rekreacji na terenie miejscowości Starnice i Troszki.

Pierwsza lokalizacja zaplanowana została na działce nr 1/28, która ze względu na lokalizację stanowi dogodne miejsce dla wszystkich dzieci z miejscowości Starnice. Na przedmiotowym placu zostaną zamontowane następujące elementy, zgodnie z zamieszczonym poniżej zestawieniem tabelarycznym i planem sytuacyjnym.

Lp.	Element
1	Piaskownica
2	Huśtawka 2 siedziskowa tradycyjna
3	Huśtawka wagowa
4	2 ławy + stół
5	Bujawka na sprężynie
6	Kosz na śmieci
7	Boisko do koszykówki
8	Lampa (solar)
9.	Tablica regulaminowa

Plan sytuacyjny placu zabaw i rekreacji.

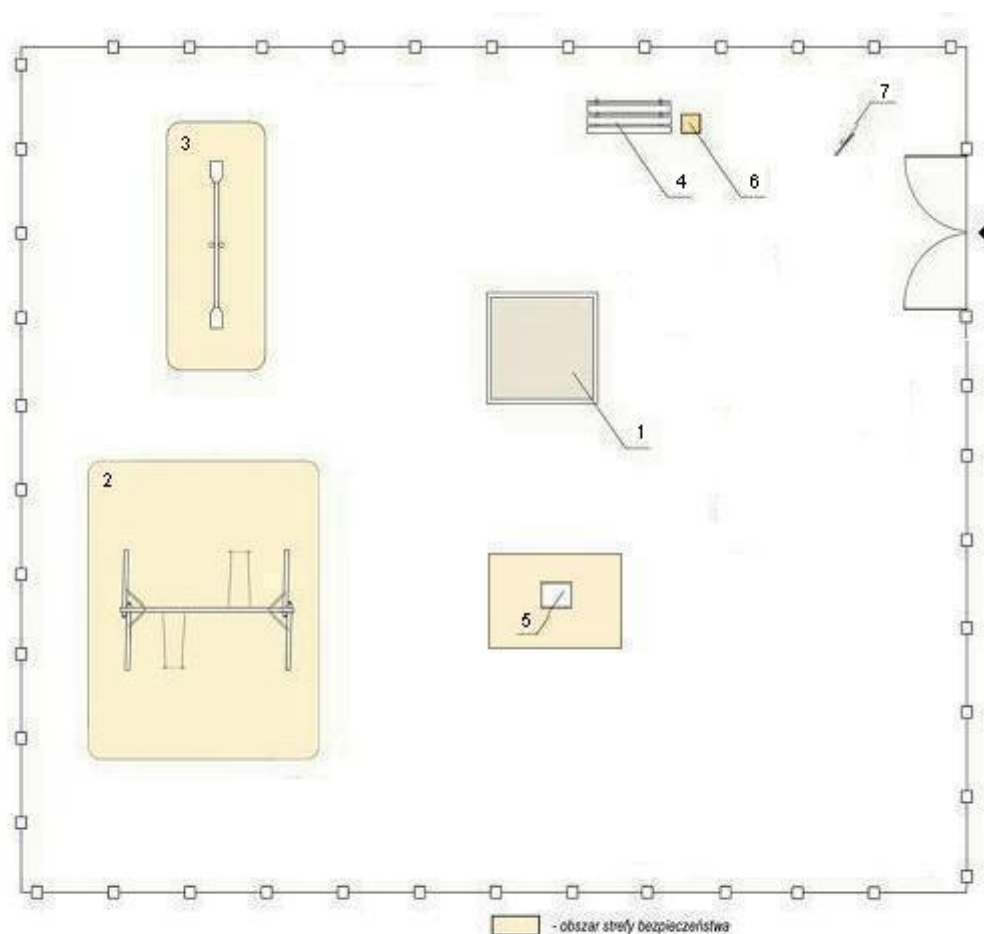
PLAC ZABAW
plan sytuacyjny
ZESTAW 2 + LAMPA

Drugi plac zaplanowany został na działce nr 9/1 w miejscowości Troszki. Ze względu na mniejszą ilość dzieci w tej miejscowości zostanie utworzony plac zabaw i rekreacji w mniejszym zakresie niż plac zlokalizowany w miejscowości Starnice.

W ramach tego placu zabaw i rekreacji zostaną zamontowane elementy przedstawione w zestawieniu tabelarycznym i na planie sytuacyjnym zamieszczonym poniżej.

Lp.	Element
1	Piaskownica
2	Huśtawka 2 siedziskowa tradycyjna
3	Huśtawka wagowa
4	2 ławy + stół
5	Bujawka na sprężynie
6	Kosz na śmieci
7	Boisko do koszykówki
8	Lampa (solar)
9.	Tablica regulaminowa

Plan sytuacyjny placu zabaw i rekreacji.

PLAC ZABAW
plan sytuacyjny
ZESTAW 1

Termin realizacji: lata 2009 - 2010

Koszt ogółem: szacunkowa wartość 26 930 zł

Źródła finansowania: budżet gminy, środki Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich „Odnowa i Rozwój Wsi”

1.3. Zagospodarowanie boiska

Cel: Aktywizacja sportowa mieszkańców, poprawa stanu zdrowia mieszkańców, kształtowanie postaw zdrowego współzawodnictwa, wyrównywanie szans dzieci i młodzieży z terenów wiejskich

Uzasadnienie: Przewiduje się uporządkowanie i zniwelowanie terenu, wyznaczenie pełnowymiarowego boiska, zakup i montaż niezbędnych urządzeń.

Termin realizacji: 2011 rok

Koszt ogółem: szacunkowa wartość 120 000 zł

Źródła finansowania: budżet gminy, środki p/budżetowe gminy, UE, wkład rzeczowy i finansowy mieszkańców.

1.4. Uporządkowanie posesji wiejskich - zagospodarowanie miejsc zaniedbanych

Cel: Poprawa estetyki wsi, poprawa jakości życia mieszkańców

Uzasadnienie: Aby poprawić wizerunek wsi należy podnieść jej estetykę. Mieszkańcy domów i bloków mieszkalnych będą corocznie we własnym zakresie poprawiali stan otoczenia zabudowań. Zlikwidowane będą dzikie zakrzewienia i chaszczce, które negatywnie wpływają na ogólny obraz miejscowości. Ponadto planuje się wspólnymi siłami i dzięki środkom zewnętrznym zakup i własne nasadzenie wartościowych krzewów, drzew i kwiatów, które poprawią estetykę wsi.

Termin realizacji: praca ciągła, lata 2009 - 2016

Koszt ogółem: 40 000 zł (corocznie po 5 000 zł)

Źródła finansowania: budżet gminy, środki sołeckie, środki mieszkańców, Fundacja Wspomagania Wsi, środki sponsorów

1.5. „Budowa wielofunkcyjnego obiektu infrastruktury społecznej

Cel: Integracja społeczna, aktywizacja społeczności lokalnej w tym dzieci i młodzieży

Uzasadnienie: w przedmiotowej miejscowości brak jest odpowiedniej infrastruktury społecznej umożliwiającej pełną integrację mieszkańców. Głównym celem tego przedsięwzięcia jest stworzenie miejsca spotkań mieszkańców miejscowości, integracji społecznej oraz miejsca spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, w tym w szczególności dzieci i młodzieży. Budowa wielofunkcyjnego obiektu infrastruktury społecznej (świetlica i szatnia wraz z pełnym zapleczem socjalnym i towarzyszącą infrastrukturą techniczną) przyczyni się do stworzenia bardziej atrakcyjnych form spędzania w niej wolnego czasu.

Termin realizacji: 2011 rok

Koszt ogółem: szacunkowa wartość 417 415,39 zł

Źródła finansowania: budżet gminy, środki Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich „Odnowa i Rozwój Wsi”

7.2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej wsi.

2.1. Budowa i modernizacja chodników we wsi

Cel: Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, poprawa jakości życia, wzrost atrakcyjności osiedleńczej, poprawa estetyki wsi

Uzasadnienie: Na terenie wsi istniejące chodniki są w bardzo złym stanie technicznym, który zagraża zdrowiu i życiu poruszających się po nich przechodniów. Zamierzenie to będzie miało wpływ nie tylko na poprawę estetyki wsi ale w szczególności przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa mieszkańców wsi i odwiedzających ją turystów.

Termin realizacji: lata 2015 - 2016

Koszt ogółem: szacunkowa wartość 60 000 zł

Źródła finansowania: budżet gminy

2.2. Poprawa jakości i rozbudowa dróg wewnętrznych, budowa drogi o nawierzchni utwardzonej Starnice – Troszki

Cel: Poprawa infrastruktury drogowej na terenie sołectwa, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i użytkowników dróg, poprawa estetyki wsi

Uzasadnienie: Konieczna jest budowa drogi gruntowej Starnice – Troszki. Istniejąca droga jest w bardzo złym stanie technicznym, co jest poważnym utrudnieniem dla mieszkańców. Ponadto konieczna jest poprawa stanu dróg gminnych.

Termin realizacji: lata 2013 - 2014

Koszt ogółem: szacunkowa wartość 800 000 zł

Źródła finansowania: budżet gminy, Agencja Nieruchomości Rolnych (drogi przejęte z zasobu ANR), środki z budżetu Unii Europejskiej

2.3 Modernizacja wodociągu i kanalizacji, w tym poprawa jakości i ciśnienia wody

Cel: Poprawa warunków życia mieszkańców, poprawa jakości wody, poprawa atrakcyjności turystycznej i osiedleńczej miejscowości, poprawa środowiska naturalnego

Uzasadnienie: Nie wszystkie gospodarstwa domowe we wsi posiadają przyłącza do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, a istniejąca infrastruktura nie zapewnia odpowiedniej jakości usług w tym zakresie. Poprawa warunków bytowych w tym zakresie stanowi jedną z podstawowych potrzeb mieszkańców wsi. Zapewnienie dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej nie tylko poprawi jakość życia mieszkańców, ale również przyczyni się w dużym stopniu do poprawy stanu środowiska naturalnego i rozwoju usług turystycznych.

Termin realizacji: lata 2010 - 2011

Koszt ogółem: szacunkowa wartość 660 000 zł

Źródła finansowania: budżet gminy, środki Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Agencja Nieruchomości Rolnych, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

7.3. Podniesienie poziomu edukacji, przedsiębiorczości i integracji mieszkańców.

3.1. Rozwój usług turystycznych.

Cel: Podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości, wzrost dochodów mieszkańców, różnicowanie działalności, rozwój usług okołoturystycznych

Uzasadnienie: wieś posiada doskonałe warunki do wykorzystania szansy, jaką daje rozwój turystyki. We wsi brak wystarczającej liczby kwater turystycznych, brak usług, jak wypożyczalnie sprzętu turystycznego, przewodników, gastronomii itp.

Termin realizacji: lata 2009 – 2016 (praca ciągła zgodnie z zapotrzebowaniem, począwszy od utworzenia bazy i usług turystycznych po ich doposażenie, rozwój i doskonalenie)

Koszt ogółem: szacunkowa wartość 38 000 zł (w pierwszych dwóch latach 2009 i 2010 planuje się przeznaczyć po 10 000 zł na utworzenie bazy, natomiast przez następne sześć lat planuje się przeznaczyć po 3 000 zł na rozwój bazy i usług)

Źródła finansowania: budżet gminy, środki Unii Europejskiej, środki własne mieszkańców, środki Powiatowego Urzędu Pracy, inne

3.2. Rozwój produktów lokalnych związanych z rzemiosłem, rękodzielnictwem, przetwórstwem produktów leśnych, kuchnią regionalną,

Cel: Aktywizacja mieszkańców, różnicowanie działalności na terenach wiejskich, wzrost dochodów na terenach wiejskich, podniesienie atrakcyjności turystycznej i osiedleńczej miejscowości, podniesienie kwalifikacji mieszkańców

Uzasadnienie: Naturalne walory, jakimi są bogactwo lasów i jezior stanowią znakomitą podstawę do tworzenia lokalnych produktów markowych pochodzenia rzemieślniczego, rękodzielnictwa oraz z przetwórstwa dóbr natury. Aby możliwe było wdrożenie nowych produktów konieczne będzie przeprowadzenie szkoleń i kursów oraz wskazać źródła finansowania podstawowych materiałów i urządzeń dla wdrożenia produkcji.

Termin realizacji: lata 2009 – 2016 (realizacja ciągła według zapotrzebowania mieszkańców)

Koszt ogółem: szacunkowa wartość 20 000 zł (planuje się średnio przeznaczyć 2 500 zł rocznie na kształcenie mieszkańców zgodnie z ich zapotrzebowaniem)

Źródła finansowania: budżet gminy, środki sołeckie i mieszkańców, budżet Powiatowego Urzędu Pracy, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Program Leader, PROW 2007-2013, inne

3.3. Szkolenia i doradztwo dla mieszkańców w zakresie usług turystycznych, rozwoju produktów lokalnych, szkoleń zawodowych, obsługi komputera itp.

Cel: Aktywizacja mieszkańców, podniesienie poziomu wiedzy i wykształcenia mieszkańców, różnicowanie działalności na terenach wiejskich.

Uzasadnienie: Wybudowanie świetlicy oraz umożliwi prowadzenie szkoleń, kursów, spotkań informacyjnych bezpośrednio we wsi bez konieczności dojazdu. Szkolenia prowadzić będą zaproszone instytucje zgodnie z ich zadaniami statutowymi (Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, doradcy zatrudnieni w lokalnej grupie działania „Partnerstwo Dorzecza Słupi”, firmy komercyjne prowadzące szkolenia w zakresie potrzeb zgłoszonych przez mieszkańców.)

Termin realizacji: lata 2009 – 2016 (realizacja ciągła według zapotrzebowania mieszkańców)

Koszt ogółem: szacunkowa wartość 16 000 zł (planuje się średnio przeznaczyć 2 000 zł rocznie na dokształcanie mieszkańców zgodnie z ich zapotrzebowaniem)

Źródła finansowania: budżet gminy, środki sołeckie i mieszkańców, budżet Powiatowego Urzędu Pracy, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Program Leader, PROW 2007-2013, inne

3.4. Rozwój społeczno-kulturalny, organizowanie imprez sportowych, integracyjnych,

Cel: Aktywizacja sportowa mieszkańców, poprawa stanu zdrowia, integracja mieszkańców, wyrównywanie szans dzieci i młodzieży z terenów wiejskich

Uzasadnienie: Wieś jest inicjatorem wielu imprez sportowych. Po wybudowaniu świetlicy istnieje szansa ożywienia życia kulturalnego wsi. W ramach działania planowane będą imprezy propagujące sport oraz aktywne sposób spędzania wolnego czasu. Głównym zamierzeniem tego typu imprez dla mieszkańców wsi jest ich integracja społeczna oraz zacieśnianie więzi międzysąsiedzkich. Zamiarem mieszkańców jest zorganizowanie przynajmniej dwóch imprez rocznie.

Termin realizacji: lata 2009 – 2016 (realizacja ciągła według zapotrzebowania mieszkańców)

Koszt ogółem: szacunkowa wartość 24 000 zł (planuje się średnio przeznaczyć 1 500 zł na imprezę, czyli 3 000 zł rocznie, zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców)

Źródła finansowania: budżet gminy, środki sołeckie i mieszkańców, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Program Leader, PROW 2007-2013, fundacje i inne

3.5. Realizacja przedsięwzięć ekologicznych (likwidacja azbestu, ogrzewanie ekologiczne itp.)

Cel: Ochrona środowiska naturalnego, poprawa warunków życia, wzrost atrakcyjności osiedleńczej miejscowości

Uzasadnienie: W celu zachowania i poprawy stanu środowiska przyrodniczego, mieszkańcy realizować będą przedsięwzięcia zmierzające do likwidacji azbestu i emisji CO₂.

Termin realizacji: lata 2009 – 2016 (praca ciągłą do momentu, aż w miejscowości nie będzie azbestowych pokryć dachowych a ogrzewania indywidualne będą ekologiczne)

Koszt ogółem: szacunkowa wartość 40 000 zł (planuje się średnio przeznaczyć 5 000 zł rocznie na przedsięwzięcia ekologiczne, zgodnie z zapotrzebowaniem)

Źródła finansowania: środki własne mieszkańców, budżet gminy, budżet starostwa powiatowego, środki NFOŚ, WFOŚ, dotacje.

7a. Opis i charakterystyka obszarów związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

„Mając na uwadze fakt, iż w miejscowości sołectkiej Starnice całe życie społeczne ogranicza się jedynie do partykularnych spotkań międzysąsiedzkich (ograniczonych do wąskiego grona najbliższych sąsiadów) pojawia się społeczna potrzeba wydzielenia przestrzeni ogólnodostępnej dla wszystkich mieszkańców. W chwili obecnej brakuje atrakcyjnego i przyjaznego miejsca, które dawałoby możliwość integracji mieszkańców wsi. Dla uzupełnienia przestrzeni, która mogłaby wypełnić istniejącą lukę w sferze utrwalania i umacniania więzi międzyludzkich, występującej we wsi sołectkiej Starnice, społeczność lokalna wskazała potrzebę realizacji zadania związanego z budowa wielofunkcyjnego obiektu infrastruktury społecznej. Istniejąca infrastruktura w tym zakresie jest, co najmniej niewystarczająca. Dlatego też wskazanie tego działania jako priorytetowego doprowadzi do powstania nowej przestrzeni społecznej – wielofunkcyjnego obiektu infrastruktury społeczne – który umożliwi spełnienie oczekiwań społecznych.

Wybudowany obiekt architektoniczny, jako wartość dodana w przypadku realizacji w ramach odnowy wsi, wypełni istniejące niedobory w tym zakresie. Otwarte zostaną nowe możliwości realizacji przedsięwzięć, które do tej pory nie mogły być zrealizowane z uwagi na ograniczenia przestrzenne. Również ograniczenia dotyczące liczebności uczestników spotkań społeczności lokalnej zostaną w znaczący sposób zmniejszone a w wielu przypadkach wręcz zlikwidowane.”

8. Szacunkowy budżet rozwoju sołectwa na lata 2009-2016

1. Cel strategiczny – Poprawa stanu infrastruktury wsi, w tym społecznej i turystycznej

Opis przedsięwzięcia	Wartość całkowita w zł	Wartość w poszczególnych latach w zł							
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1.1 Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy.	40 000					40 000			
1.2 Utworzenie placów zabaw i rekreacji.	26 930	13 465	13 465						
1.3 Zagospodarowanie boiska.	120 000			120 000					
1.4 Uporządkowanie posesji wiejskich - zagospodarowanie miejsc zaniedbanych	40 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
1.5 Budowa wielofunkcyjnego obiektu infrastruktury społecznej	417 415,39			417 415,39					
Razem:	644 345,39	18 465	18 465	452415,39	5 000	45 000	5 000	5 000	5 000

2. Cel strategiczny – Poprawa stanu infrastruktury technicznej wsi

Opis przedsięwzięcia	Wartość całkowita w zł	Wartość w poszczególnych latach w zł							
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
2.1 Budowa i modernizacja chodników we wsi	60 000							30 000	30 000
2.2 Poprawa jakości i rozbudowa dróg wewnętrznych, budowa drogi o nawierzchni utwardzonej Starnice – Troszki	800 000					400 000	400 000		
2.3 Modernizacja wodociągu i kanalizacji, w tym poprawa jakości i ciśnienia wody	660 000		330 000	330 000					
Razem:	1 520 000		330 000	330 000		400 000	400 000	30 000	30 000

3. Cel strategiczny – Podniesienie poziomu edukacji, przedsiębiorczości i integracji mieszkańców

Opis przedsięwzięcia	Wartość całkowita w zł	Wartość w poszczególnych latach w zł							
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
3.1 Rozwój usług turystycznych	38 000	10 000	10 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
3.2 Rozwój produktów lokalnych związanych z rzemiosłem, rękodzielnictwem, przetwórstwem produktów leśnych, kuchnią regionalną	20 000	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
3.3 Szkolenia i doradztwo dla mieszkańców w zakresie usług turystycznych, rozwoju produktów lokalnych, szkoleń zawodowych, obsługi komputera itp.	16 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
3.4 Rozwój społeczno-kulturalny, organizowanie imprez sportowych, integracyjnych	24 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
3.5 Realizacja przedsięwzięć ekologicznych (likwidacja azbestu, ogrzewanie ekologiczne itp.)	40 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Razem:	138 000	22 500	22 500	15 500	15 500	15 500	15 500	15 500	15 500

4. Razem szacunkowy budżet rozwoju sołectwa na lata 2009-2016.

Nr	Cele	Wartość całkowita w zł	Wartość w poszczególnych latach w zł							
			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	Poprawa stanu infrastruktury wsi, w tym społecznej i turystycznej	644 345,39	18 465	18 465	52 415,39	5 000	45 000	5 000	5 000	5 000
2	Poprawa stanu infrastruktury technicznej wsi	1 520 000		330 000	330 000		400 000	400 000	30 000	30 000
3	Podniesienie poziomu edukacji, przedsiębiorczości i integracji mieszkańców	138 000	22 500	22 500	15 500	15 500	15 500	15 500	15 500	15 500
	Razem:	2 383 000	40 000	370 000	470 500	520 500	460 500	420 500	50 500	50 500

9. Zgodność Planu Rozwoju Miejscowości z dokumentami strategicznymi dotyczącymi rozwoju obszarów wiejskich

Cele określone w Planie Odnowy Miejscowości są komplementarne do dokumentów planistycznych na poziomie UE, kraju, regionu i gmin.

Na poziomie Unii Europejskiej najważniejszymi dokumentami rozwoju społeczno-gospodarczego są:

- Strategia Lizbońska,
- Dokumenty Programowe dotyczące Funduszy Strukturalnych,
- Dokumenty Programowe Wspólnej Polityki Rolnej,
- Dokumenty Programowe Wspólnej Polityki Rybackiej.

Cele i priorytety Strategii Rozwoju Kraju odpowiadają Strategii Lizbońskiej. Priorytetowe znaczenie w realizacji ww. strategii nadano zagadnieniom:

1. Ludność i przedsiębiorczość,
2. Rynek pracy,
3. Rozwój gospodarczy,
4. Kultura,
5. Infrastruktura,

Zróżnicowanie regionalne.

1. Dokumenty Wspólnot Europejskich dotyczące rozwoju obszarów wiejskich

- **Rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (art. 4).**

Wsparcie rozwoju obszarów wiejskich przyczynia się do osiągnięcia następujących celów (a, b, c).

Cele:

Wsparcie rozwoju obszarów wiejskich przyczynia się do osiągnięcia następujących celów (art. 4):

- a) poprawy konkurencyjności rolnictwa i leśnictwa poprzez wspieranie restrukturyzacji, rozwoju i innowacji;

- b) poprawy środowiska naturalnego i terenów wiejskich poprzez wspieranie gospodarowania gruntami,
- c) poprawy jakości życia na obszarach wiejskich oraz popierania różnicowania działalności gospodarczej.

2. Dokumenty krajowe:

- **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa, lipiec 2007.**

Oś 3 Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej,

Oś 4 Leader – Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich poprzez budowanie potencjału społecznego na wsi, zwiększenie potencjału zdobywania środków finansowych i ich wykorzystania, a także polepszenie zarządzania lokalnymi zasobami i ich waloryzacja.

W ramach osi 4 Leader realizowane będą działania przewidziane do realizacji w ramach osi 3, tj.:

17) Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej,

18) Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw,

20) Odnowa i rozwój wsi;

a w ramach osi 4:

21) wdrażanie lokalnych strategii rozwoju,

22) wdrażanie projektów współpracy,

23) funkcjonowanie lokalnej grupy działania.

- Małe projekty

(Gmina Dębica Kaszubska uczestniczy w realizacji Programu LEADER przez partnerstwo w LGD „Partnerstwo Dorzecza Słupi”).

- **Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego, Gdańsk, lipiec 2005 r. (Uchwała nr 587/XXXV/05 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 18 lipca 2005 r.).**

Wizja województwa pomorskiego w roku 2020:

„Województwo pomorskie 2020 roku to znaczący partner w Regionie Morza Bałtyckiego – region czystego środowiska, wysokiej jakości życia, rozwoju opartego na wiedzy, umiejętnościach, aktywności i otwartości mieszkańców, silnej i zróżnicowanej

gospodarki, partnerskiej współpracy, atrakcyjnej i spójnej przestrzeni, a także kultywowania wielokulturowego dziedzictwa oraz tradycji morskich i solidarnościowych”.

Strategia obejmuje 14 celów strategicznych ujętych w ramach 3 priorytetów:

1. Konkurencyjność,
2. Spójność,
3. Dostępność.

Cele strategiczne są doprecyzowane przez opis kierunków działań przypisanych do każdego z celów.

Plan odnowy wsi realizuje w szczególności cele związane z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego, kształtowaniem procesów społecznych dla poprawy jakości życia, lepszym dostępem do infrastruktury społecznej na obszarach strukturalnie słabych.

- **Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013.**

Celem strategicznym RPO WP jest:

„Poprawa konkurencyjności gospodarczej, spójności społecznej i dostępności przestrzennej województwa przy zrównoważonym wykorzystaniu specyficznych cech potencjału gospodarczego i kulturowego regionu oraz przy pełnym poszanowaniu jego zasobów przyrodniczych”.

Plan Odnowy Wsi realizowany będzie w szczególności w ramach działania 9.3 – Lokalne Inicjatywy Obywatelskie przewidzianego do realizacji w ramach Priorytetu 9 – Lokalna Infrastruktura Społeczna i Inicjatywy Obywatelskie. W ramach tego priorytetu niwelowane winny być dysproporcje przestrzenne w rozwoju wieś-miasto, w tym wspierane będą projekty dotyczące aktywizacji i integracji wspólnot lokalnych.

- **Cele strategiczne Lokalnej Strategii Rozwoju Partnerstwa Dorzecze Słupi:**

W ramach schematu II w LSR określono następującą wizję i tematy wiodące oraz cele strategiczne.

Wizja:

„Obszar Dorzecza Słupi „od źródeł do Bałtyku” to uznana kraina na europejskiej mapie turystyki aktywnej i ekoturystyki oraz „mała ojczyzna” społeczeństwa obywatelskiego, ludzi wykształconych i przedsiębiorczych, czujących się gospodarzami tego regionu i

wykorzystujących w harmonii ze środowiskiem bogactwo przyrodniczo-geograficzne i dziedzictwo kulturowe dla poprawy poziomu życia”.

Proponowane cele Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2009-2016:

1. Cel ogólny 1 – Przyspieszenie rozwoju gospodarczego przez wykorzystanie zasobów lokalnych.

Cele szczegółowe:

1.1 Rozwój infrastruktury i usług turystyki wiejskiej i aktywnej,

1.2 Wspieranie rozwoju i promocja produktów lokalnych,

1.3 Zachowanie i promocja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

2. Cel ogólny 2 – Aktywizacja mieszkańców i poprawa jakości życia.

Cele szczegółowe:

2.1 Aktywizacja zawodowa, społeczna i gospodarcza mieszkańców,

2.2 Rozwój partnerskiej współpracy,

2.3 Poprawa stanu infrastruktury społecznej i wizerunku wsi.

- **Strategia Rozwoju Społecznego gminy Dębница Kaszubska**

W Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Dębница Kaszubska określono następującą misję:

„Gmina atrakcyjna dla zamieszkania, rozwoju gospodarczego i turystyki z wykorzystaniem walorów krajobrazowo-przyrodniczych”.

Gmina Dębница Kaszubska to obszar zrównoważonego rozwoju oparty na nieprzeciętnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych z dobrą infrastrukturą sprzyjającą rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości i różnych form turystyki. Gmina z dobrym zapleczem dla wypoczynku i rekreacji sprzyjającym nowemu osadnictwu, gwarantująca bezpieczeństwo i komfort życia jej mieszkańcom. Zintegrowany obszar z rozwijającą się gospodarką Słupska i najbliższych okolic.

Cały obszar społeczno-gospodarczy podzielono na umowne pięć obszarów: *gospodarkę, przestrzeń, społeczność, ekologię, infrastrukturę*.

Podstawą rozwoju gospodarczego jest skuteczniejsze wykorzystanie funduszy strukturalnych przez gminę umożliwiające małym i średnim przedsiębiorstwom ich rozwój między innymi przez lepsze gospodarcze wykorzystanie walorów przyrodniczych.

Priorytetem w tym obszarze jest wspieranie procesów restrukturyzacyjnych w rolnictwie i obszarach wiejskich, a zwłaszcza na terenach popegeerowskich między innymi

przy wykorzystaniu obszaru gminy jako zaplecza rekreacyjnego i mieszkaniowego dla sąsiadującego z gminą Miasta Słupska.

Społecznym priorytetem jest umożliwienie wszechstronnego rozwoju i edukacji wszystkich mieszkańców gminy oraz rozwiązywania najbardziej istotnych problemów społecznych między innymi poprzez tworzenie warunków dalszego rozwoju kultury, sportu, turystyki w oparciu o walory historyczne, przyrodnicze i geograficzne.

W obszarze ekologii priorytetem jest podjęcie działań w kierunku rozwoju infrastruktury komunalnej związanej bezpośrednio z ochroną środowiska niwelującej nieczystości płynne. Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej winna jednak odbywać się wraz z wymianą sieci wodociągowej dla poprawy jakości wody pitnej przy jednoczesnych działaniach na rzecz wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców.

Głównym priorytetem infrastrukturalnym jest rozbudowa infrastruktury technicznej i zabezpieczenie terenów inwestycyjnych dla rozwoju przedsiębiorczości. Priorytety te będą trudne do osiągnięcia bez realizacji celu strategicznego jakim w tym obszarze jest poprawa stanu technicznego dróg na terenie całej gminy.

Nawiązując do celów i misji przedstawionych powyżej, cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości Starnice są zgodne z ww. dokumentem.

Reasumując, opracowany plan rozwoju wsi jest zgodny z celami określonymi w dokumentach strategicznych Unii Europejskiej, kraju, regionu oraz gminy Dębница Kaszubska.

10. Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości, monitorowanie i ewaluacja

Rada Sołecka będzie odpowiedzialna nie tylko za opracowanie dokumentu, ale także za zarządzanie całym procesem wprowadzania planu w życie, ustalanie harmonogramu prac, kontakty z gminą i społecznością lokalną, innymi instytucjami zaangażowanymi w proces itp.

Organizacja wdrażania Planu Odnowy Miejscowości jako proces ciągły wymaga systematyczności stwarza największą trudność, stąd też ważny jest podział obowiązków w grupie i cykliczne dobrze przygotowane spotkania robocze.

Postęp w realizacji Planu Odnowy Miejscowości będzie oceniany raz do roku na zebraniach wiejskich. W razie potrzeby przeprowadzać się będzie aktualizacje dokumentu.

Monitorowanie będzie procesem ciągłym, przez systematyczne zarządzanie i ocenę postępu prac przy realizacji określonych w planie zadań. Proces zmian będzie dokumentowany przez prowadzenie kroniki i wykonywanie zdjęć.

Ewaluacja dokonywana będzie przez ocenę realizacji założonych celów. Ocena ta dokonywana będzie za pomocą wskaźników w porównaniu do stanu wyjściowego.

Cele i działania określone do realizacji w ramach Planu Odnowy Miejscowości Starnice są komplementarne z innymi celami i działaniami określonymi w przytoczonych dokumentach strategicznych na wszystkich poziomach.

Realizacja tych celów na poziomie lokalnym wpłynie na realizację celów strategicznych gminy, województwa i kraju.